

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 2.0 Aralık 2021

Sayı : 2007

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Türk Ticaret Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim. 06.12.2021

Av. Mahmut TANAL

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	Adalet
Tarih: 24 Aralık 2021	Esas No: 2/4037

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BSK.LİĞİ
2-0 Aralık 2021
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
2-0 Aralık 2021
No: 93114
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GENEL GEREKÇE

6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'na göre kambyo senetleri, kişiyi borç altına sokmaya yeterli ve kıymetli evrakın tüm özelliklerine sahip belgelerdir. Kambyo senetleri bir ödeme aracıdır. Para yerine kullanılabilen bir ödeme veya kredi aracı olmaları ve tedavül kabiliyeti bulunması, yani el değıştirebilmeleri nedeniyle kambyo senetlerinin geçerli olabilmesi sıkı şartlara bağıdır. Bu şartlardan birisi ise kambyo senedinin borç altına giren kişi tarafından imzalanmasıdır. İmza, kambyo senetleri için hem geçerlilik şartı hem de ispat şartıdır.

Hukukumuzda fiil ehliyetine sahip kişiler borç altına girebilirler. Ayırt etme gücüne sahip ve kısıtlı olmayan her ergin kişinin fiil ehliyeti olduğu kabul edilir. Türk Ticaret Kanunu Madde 670: *"(1) Sözleşme ile borçlanmaya ehil olan kişi, kambyo senetleri ile borçlanmaya da ehildir."* şeklinde düzenlenmiştir. Dolayısıyla kambyo senedinde herhangi bir sıfatla imza atarak sorumluluk altına girmenin tek şartı kişinin fiil ehliyetine haiz olmasıdır, kişilerin engellilik durumu ile ilgili herhangi bir şart bulunmamaktadır.

Eski Borçlar Kanunu'nun 14. maddesinde engelli kişilerin yazılı geçerlilik koşuluna tabi bir sözleşmede nasıl imza atabileceklerine ilişkin bir düzenleme bulunmaktaydı. Yine eski Ticaret Kanunu'nun 668/3 maddesinde yazı yazabilen görme engellilerin attıkları imzaların usulen tasdik edilmeleri halinde geçerli olacağına ilişkin bir düzenleme bulunmakta idi. Söz konusu kanuni düzenlemeler 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile yürürlükten kaldırılmıştır. 5378 sayılı Kanun ile 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nda da engellilerin yapacakları yazılı geçerlilik koşuluna bağı sözleşmelere ilişkin hükümler eklenmiştir. Noterlik Kanunu'nun 73. maddesi: *"Noter, ilgilinin işitme, konuşma veya görme engelli olduğunu anlarsa, işlemler engellinin isteğine bağı olmak üzere iki tanık huzurunda yapılır. İlgilinin işitme veya konuşma engelli olması ve yazı ile anlaşma imkânının da bulunmaması hâlinde, iki tanık ve yeminli tercüman bulundurulur."* hükmüne havidir. Yine imza atamayan görme engelliler için Noterlik Kanunu'nun 75. maddesinde yapılan değışiklik ile ilgili maddenin ikinci fıkrası: *"Bir noterlik işleminde imza atılmış veya imza yerine geçen el işareti yapılmış olmasına rağmen, ilgilisi ister veya adına işlem yapılan ve imza atabilen görme engelliler hariç olmak üzere noter, işlemin niteliğı, imzayı atan veya el işaretini yapan şahsın durumu ve kimliğı bakımından gerekli görürse, yukarıdaki fıkradaki usûl dairesinde ilgili, tanık, tercüman veya bilirkişinin parmağı da bastırılır. Mühür kullanılması hâlinde parmağın da bastırılması zorunludur."* şeklini almıştır.

Görme engelli kişilerin attığı imza ile ilgili olarak 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 15/3 maddesi: *"Görme engellilerin talepleri halinde imzalarında şahit aranır. Aksi takdirde görme engellilerin imzalarını el yazısı ile atmaları yeterlidir."* şeklinde düzenlenmiştir. Görüldüğü üzere görme engellilerin ancak talep edildiğı taktirde imzalarında şahit aranması gerektiğı yönündedir.

Her ne kadar yukarıda ayrı ayrı belirtilen kanuni düzenlemeler bulunsada somut olaylarda özellikle bankacılık sözleşmelerinde imzaların geçerli olabilmesi için görme engelli vatandaşlara şahit aranması gerektiğine dair zorluklarla karşı karşıya kalmaktadır. Görme engelli bireylerin elle imza atabilmesi halinde kambyo senedinin geçerli olması gerekmektedir. Görme engelli vatandaşların ancak elle imza atma yeteneğine sahip olmadıkları durumlarda ve talepte bulunmuşsa imzasını şahit huzurunda atabilmelidir. Böyle durumlarda

tanık, görme engelli vatandaşların kambyo senedinde yer alan tüm unsurları iyice anladığına ilişkin konularda tanıklık edecektir. Görme vatandaşlarımızın uygulamada yaşamış olduğu karışıklık ve sorunların önüne geçilebilmesi için ise Türk Ticaret Kanunu'nda kambyo senetlerinde görme engellilerin yalnızca istem dahilinde imzalarında şahit aranması gerektiğine ilişkin bir kanunu düzenleme yapılması gerekmektedir.

İşbu kanun teklifi ile de görme engellilerin borç altına girdikleri kambyo senedine atılan imzada yalnızca talep halinde şahit bulunduracakları hüküm altına alarak yaşanan karışıklık ve hak kaybının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

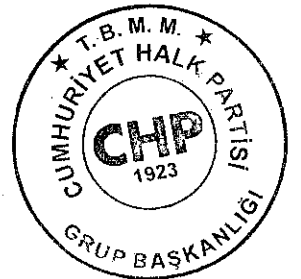

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile görme engelli vatandaşlarımızın borç altına girdikleri kambiyo senedine atmış oldukları imzada yalnızca talep halinde şahit bulunduracakları hüküm altına alınarak uygulamada yaşanan karışıklık ve hak kaybının önüne geçilmesi hedeflenmektedir.

MADDE 2 - Yürürlük maddesidir.

MADDE 3 - Yürütme maddesidir.

**6102 SAYILI TÜRK TİCARET KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA
DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunun 756'ıncı maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Görme engellilerin poliçeye imzalarında talep halinde şahit aranır. Aksi halde görme engellilerin imzalarını el ile atmaları yeterlidir.”

MADDE 2 - Bu Kanun yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer.

MADDE 3 - Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

